

ידיעות הטומאה פרק שני שבועות

עין משפט נר מצוה

ט א ב מיי פ"א מהל'
כלי המקדש ה' י'
ג ד ה מיי פ"ו מהל' בית
המקדש ה' י'
יא ה מיי פ"ט מהל'
ממשק קרבנות ה' י'
יב ו מיי שם ה' י'
יג ד ח מיי פ"ו מהל' בית
המקדש ה' י'.

מוסר רש"י

וכן תעשו לדורות. מה
משק על פי משה, והוא
מקום סנהדרין גדולה,
אף לדורות על פי
סנהדרין גדולה (סנהדרין
י"ז). משיחתן מקדשתן.
כדכתיב (מגדל י')
וימשה ויקדש אותם,
מכאן ואילך. לא
נמשחו כלים מדשים
שעשוים שם, כדאמרין
אבות. כלי שישו אחר
בן עבודתן מהנבחר.
משנה שנתמנים בעבודה
מקדשן (סנהדרין י"ז).
אותם במשיחה. אולם
משיחה הוא (ט"ו). שאחד
המרבח. להביא קרבנות
(מנחות ק"ז). שהן שש
מדבריות. דלילו סאה
וישלימות היום ימייה
ועל של מדבר שמות,
אולם שש מצינו הן
שתי אפירות. שהיפה ג'
סאה, שהן ג' עשרות,
היה צדק (שמות טו) והעומר
עשירית האפורה. לעומר
הוא עשרון ומלאה י'
עשירית באפורה וי' אפוח
הן ג' עשרות (מנחות
ט"ו). עשירית לחמץ
ועשרה למצה. ד' חלות
הן חמץ ומלאה ג' מינין
וכל חלה היא של ג' חלות,
מלאה במנה שלשה חלות
של ג' עשרות, ומלאה שלש
עשרות ושלש עשרון ללא
מין ומין, וי' חלות לעשירין,
שמל עשרון היה עשה
ג' חלות של מנה, שלששים
חלות לא היו אלא י' עשרון
(ט"ו).

רבינו חננאל (תמשיך)

נמצא החמץ כנגד ג' מינין
ההוא והוא הגדול
שבארבעתם.
חשיבותה בקרבנות קמי
שמיא ליכא דתנן בסוף
מנחות נאמר בעולת
בהמה ריח ניחוח ובעולת
העוף ריח ניחוח ללמדך
שאחד המרבה ואחד
הממעיט ובלבד שיביין
את לבד לשמים:
ירושלמי רב אמר
בתחלה ויעל דוד בדבר
גד. דוד זה המלך. בדבר
גד זה ייבא. ויחל שלמה
לבות את בית א' (ט' מפני
שהיתה תורתם ירושלים
שם והיתה יכולה להכבש
משם: אמר רבי בר חמא
אין עזרה מתקדשת אלא
בשירי מנחות כירושלי
מה ירושלים דבר הנאכל
בה נכון תורה ואם יוצא
חוץ לירושלים נפסל כך
העזרה מתקדשת בדבר
הנאכל בו והוא שירי
מנחות. ואם יוצאת חוץ
לעזרה נפסלות. אי מה
תורה בחמץ מתקדשת אף
שירי מנחות בחמץ
מתקדשות. וכי משכחת
בשירי מנחות חמץ.

א) ע"י רש"י.
ב) ע"י ירושלמי כאן ובפ"א
דסנהדרין.

(לעיל ד'). **שאיין** מוסיפין על העיר ועל העזרות. ואם תאמר
דבפ"ק דסנהדרין (דף ט"ג) לא חשיב אלא
ע"א וי"ל דהתם לא חשיב אלא מיילי דסנהדרין ומדע דתנן נמי התם
אין מוסיפין למלחמת הרשות אלא צב"ד ע"א ולא תני מלך ויעזר
ואורים ותומים אע"ג דבעינן להו

כדמסיק התם בגמרא (דף ט"ז). מקרא
ואם תאמר דמתנן התם אין דנין לא
את השבט כו' ומוקי לה עולא בגמ'
(ס"ט) צבאין על עסקי נחלות כמחלתו
מה תחלתו צע"א כו' אי מה תחלתו
צקלפי ואורים ותומים וכל ישראל
וכו' ומאי קושיא אה"נ דיבעי אורים
להו התם צמתי' (דף ט"ג). משום דלא
איירי אלא בניילי דסנהדרין ויש לומר
מדכיל להו צהדי צבאי השקר וכן
גדול משמע ליה דלא צעין אלא
ע"א דומיא ליהו מאי אמרת דשק
למייתי אורים ותומים משום דלא
איירי אלא בניילי דסנהדרין אס כן
לימנינו צבאי נפשיהו דלא אמו

למיטעו לשוינהו כצבאי השקר:
ובן תעשו לדורות. פירש בקונטרס
וצימי משה דהוא מלך וציאי
ואחיו כהן גדול ואורים ותומים
אס כן צפ"ק דסנהדרין (דף ט"ז):
בהעמדת סנהדרין לשבטים דליפיין
ממשה דמקום ע"א הוה קאי ליבעי
נמי מלך וציאי ועוד אע"ג דאהרן
היה צבנין משכן וכי נשאלו צבורים
ותומים לעשות משכן הלא קודם
שנתכהן אהרן על ידי המלוואים נעשה
המשכן וקושיא ראשונה יש לתרץ
דהכל מצינן טפי משום דכתיב וכן
מעשו דמשמע דאתא לרצוי כל הכך
וא"ת כלים נמי יביעו ע"א וכי תימא
הכחז בלאן צבירות דלין לרין אלא
שירות הא צבסון משמע דאי לאו
אותם הוה אמינא דבעי משיחה
ועבודה ואם כן השתא דכתב אותם
למעוטי משיחה ע"א מיהא לא ימעוט
וי"ל דאתא אותם לגלויי דוכן מעשו
לא קאי אכלים ולא צעין בהן לדורות
דומיא דמשה: **מתיב** רבא ב"ר
הבבלי שיעשה משה. תימה ממשכן
גופיה ה"ל למיפק שיהא לרין משיחה
לדורות כמו שנמשח צימי משה
דכתיב צקרא (דף ק"ג). כדאמר לקמן (דף ט"ז):
גבי משכן ומקדש: **לדורות** אי
בעי במשיחה אי בעי בעבודה. הכל

לא צעי למיפק לדורות במשיחה ועבודה כדאמר בסמוך דלואים
משמע למעוטי משיחה לדורות: **ללמדך** שאחד המרבה בו'.
אע"ג דאמר (יומא דף ל"ד): האחד המיודה שיעשו וצבי פרה
אדומה נמי אמרין (לעיל דף י"א): אשם מלא צבאה הימנה מלאה
לפדות מ"מ לא היה לו להסתפח בכך כיון שמלאה צוה כמו צוה אס
מתכוין לשם שמים: **אין** עזרה מתקדשת אלא בשירי מנחה.
תימה למאן דאמר צפ"ב (ד'זבחים) (דף ק"ג). ואם דלין מנחה
צבמה היאך מתקדשת צבמלא צימי עזרא איכא למימר דסבך כמ"ד
קדושה ראשונה קידשה לעשתה וקידשה לעמיד לצא ועזרא זכר
צעלמא הוא דעבד אצל צימי שלמה ויהושע קיאי וכו"ת דקדשה
צמנתה העומר והא צבוקות היה הקידוש צימי שלמה כדאמר צבמה
קון (דף ט"ז). וכדכתיב קראי ויש לומר כיון שכל צא צבנת אתם
הקידוש ועשיית מנחה לא חשיבין מנחה צבמה וצבמלאה וצבמלאה
היתה מקומה מתקדש וכל העבודה היתה מתחכמה ומתקדש מקומה
א"י כיון דלא אפשר לא לרין והא דאמר הכל דלין מתקדשת
היינו היכא דאפשר כגון צבאין להוספי על העזרה: **וי"ל** במנחה
נפסל. ואם תאמר לא הביט היכי קדיש שאין דבר נאכל בו שיוצא
ממנו ונפסל ויש לו קדושה צפי עלמנו שאוה ממנה ליהו וכן צמי
ערי חומה דמוכח לקמן (דף ט"ז). שנתקדשו והא אין דבר שנפסל ציואל
דבר לומר היכא דלא אפשר לא אפשר דמוכח צבמה: **אם**
[ש"י] לבע"כ **בשחימת** כבשים הוא קדשי. ולמאן דאמר מנור מקדש נמי לא מלי
אפי להו ומתחיל דלא לפסלו צבינה ופלווגא:
היא צפרק שמי הלחם (מנחות דף ט"ז):

וכן טעשו. קרא יתירא למידרש לדורות. וצימי משה דהוא מלך וציאי
ואחיו כהן גדול ואורים ותומים ושבעים זקנים: **ע** שמי טודום.
מנחמיה בן חנניה גמריין: **משיחה**. צמנתה המשחה מקדשתן קדושת
הגוף לכלי שרת ולקדש את הנכנס
לדורות לא נמשחו אלא התחלת
עבודתן ממכתן לקדושה ומיין לטון
התחלה: **אימא** אפסו צמשיה. ולא
צעבודה. לדורות אי צעי צמשיה אי
צעי צעבודה: **טלאן** צשירות.
(ט) מדכפל קרא צלשינה כלי השרת
אשר ישרתו טעשו כלי שרת ע"י

צירות: **ה"ג** אי לאו כפיצ אפסו
הוה אמינא לדורות צמשיה וצעבודה
דהא ככז וכן טעשו צמשיה וצמי
ושרטו לצירות וצעי סרפי קמ"ל
למעטינהו משיחה. דאי לאו להכי
אתא למאי אתא אי למימרא לדורות
לא מיקדשי צמשיה לחודה לימנוק
קרא מיניה ונפקא לן מאשר ישרתו:
נלחמן ולא צבסון. הלחם היו נושאין
שני לחמי תודה: **מנה** א"מ. דכלחמן
קאמר: **ואעמידה** שמי טודום. תמימה
קאמר צספר עזרא (ט) כשצבנית חומת
ירושלים וצא לקדש את העיר
ואעמידה שמי טודות גדולות אלא
החומה מבחוץ ותהלוכות לימין מעל
החומה (ט) להקיף את העיר בתהלוכות
שהלכו דרך מיין כשפנייה לחלל
העיר הלכו תמיד לצד מינים עד
שהקיפו את כולה: **ממין** גדול. וצבסר
קאמר קרא וגדולות דקאמר ממין
גדול של צקר ולא של אלא: **גדולות**
צמינן. מאותו מין שהיו שהציאו
גדולות ולא קטנות: **אלא** גדולות
צבסודו. ועל כרחק צלחם קאמר
ואשמעינן דשל חמץ היו שהן גדולות
צבלחמי תודה: **דפסן**. שחלות החמץ
גדולות משל מנה: **שסן** שם מדבניות.
שהוסיפו על המדות שמות מלצר
שהכניסו שם חלקים ראשוני צממש
והוסיפו חלק שמי מצחוץ: **ססן** שמי
אפוח. שהאיפה שלש סאין והם
עשירים עשרונות שהאיפה עשר
עשרונות דכתיב (שמות טו) והעומר
עשירית האפורה: **וגו'**: **עשרה** חמץ
ועשרה למלא. ילין מקרא צבסמס
מנחות [ט"ז]: והקריב על זבח המזבח חלות
מאות צלולות צממן ויקרא [ט] הרי מין אחד
ורקיקי מאות משוחים צממן [טס] הרי
שני מינין של מנה סלת מרצבת

חלות צלולות צממן [טס] הרי שלשה מינין של מנה וכתיב צמריה על
חלות לחם חמץ יקריב וגו' כנגד מנה הצא חמץ שיהא סלת
צמיין חמץ כנגד שלשה מינין צבמנה: **וצמלא** שלש מינין. דכפרישנא
ויפליין התם מקראי שיש צבל מין עשר חלות. אלמא חלות החמץ
גדולות כשלש של מנה: **צשירי מנחה**. בחלות של שירי מנחה
הנאכלת לכהנים והאי קידוש דנחמיה ועזרא צקידוש העיר כתיב
אלז עזרה שהוסיפו עליה מקיפים אותה צשירי מנחה: **אטו לחמי**
טודה בעזרה מי לא מתאכלי. אס רצו כהנים (ט) לאכול צקדשים מי
מעבד עליהם: צמנחה כתיב (ויקרא ו) צבצר אהל מועד יאכלוה
ואס יאלה לחון נפסלה ותודה ולמנה נאכלין צכל העיר ואס יאלו
חון לחומה נפסלין הלכך ירושלים נתקדשה צלחמי תודה שנאכלין
צה ואס יאלו מנחה נפסלין ועזרה נתקדשה צשירי מנחה שנאכלין
צה ואס יאלו מנחה נפסלין: **ה"ג** וצבצרה מנחה חמץ מי
איכא. ולא גרסינן וכי תימא ה"ג מנחת חמץ מי איכא דהאי
ותצבצרה שניוא הוא למימר דעל כרחק צמנה נתקדשה
לחמן צשירי מנחה לא משכחת לה: **מנחה חמץ מי איכא**. הא
כתיב (שס ג) כל המנחה אשר תקריבו לה' לא (ט) תאפה חמץ:
וכי

(ט) סנהדרין טו: יומא י"ג;
(ט) [מספ' סנהדרין פרק ג],
(א) [ג'ל והמנן] (ט) [מנחות
ק"ג] (ט) שם ע"ו; (א) ס"א;
הוא ה"ה (ט) [דפוס ורסא ש"י
לעיל צמנשה (ד' א)] (ט) [מנחות
י"ג] ונעל לחומה.
כ"ש"ט (ט) [למול צה קדושה
לעיל ו] והעיר צ"ג גייה לאכלן
צקדושה] (ט) [ג'ל טעשה],
(ט) [ג'ל ודכמלא רש"י].

תורה אור השלם

1. ככל אשר אני מראה
אורף את תבנית המשכן
ואת תבנית כל פליו וכן
תעשה: שמות כה ט
2. וידי ביום בלות משה
לקיים את המשכן
וישש אתו ויקדש אתו
ואת כל פליו ואת
המזבח ואת כל פליו
וימשה ויקדש אתם:
במדבר ז א
3. ויקחו את כל פליו
השקט אשר ישרתו בם
בקדש ונתנו אל בגד
תבלת וכסו אותם
במכסה עור תמיש ונתנו
על המוט: במדבר ז יב
4. ואעלה את שר
היודה מעל לחומה
ואעמידה שמי תודת
גדולת ותהלכת לימין
מעל לחומה לשער
האשפת: נחמיה יב יא
5. וקראו וקראו ירחין
בפיה וקראו חבון את
הכל המזבחה עלה
אשה ריח ניחוח ליה:
ויקרא י ב ט
6. וישע אתו בכפיו לא
יקביל וקטיר אתו העצם
המזבחה על הצבצור
אשר על ראש עלה הוא
אשה ריח ניחוח ליה:
ויקרא י ב י
7. ויהיבא אל בני אהרן
הכהנים וקחין משם
מלא קמצו מסקה
ותשקנה על כל לבנה
ותקטיר חבון את
אזקרתה המזבחה אשה
ריח ניחוח ליה:
ויקרא י ב ב

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה מלן
צשירות מדכפל. י"ב ע"י
סנהדרין דף טו ע"א:

גליון הש"ס

ג' אורם במשיחה ולא
לדורות. עיין מנחות דף ט'
ע"י מוס' ד"ה ר' יאשיהו:
תוס' ד"ה אין וכו' הינו
היבא דאשפה. עיין ט"ו
אין ד"ה דף ז ע"י ד"ה
מדי דמלא צמנשה:

רבינו חננאל

וכן תעשו לדורות. משה
רבינו מלך ונביא. והיא
באורים ותומים. וע"א
דקנים ובשתי תודות אלו
המלוואים (ט) וכתיב וכן
תעשו. כל שלא נבשח
בכל אלה. הנכנס לבית
אין חיבין עליה. נת
שתי תודות שאמר
לחמץ לא חמץ בבשרו:
ואוקימנא חמץ שבחודו:
שהוא מין גדול שבהן
מין לחם בתורה הן
חלות ורקיקין ורובוכו.
וכנגד חלות חמץ עשה
עשירות. ואלו השלשה
מינין חלות ורקיקין
ורובוכה עשה עשירות